

Posudek práce

předložené na Matematicko-fyzikální fakultě
Univerzity Karlovy v Praze

- posudek vedoucího   posudek oponenta
 bakalářské práce   diplomové práce

Autor: Miroslav Černý
Název práce: Analýza disperze a stability vln v kosmickém plazmatu
Studijní program a obor: Fyzika, obecná fyzika
Rok odevzdání: 2006

Jméno a tituly oponenta: Doc. RNDr. Lubomír Přech, Dr.
Pracoviště: Univerzita Karlova v Praze, Matematicko-fyzikální fakulta,
Katedra elektroniky a vakuové fyziky

Odborná úroveň práce:

- vynikající   velmi dobrá   průměrná   podprůměrná   nevyhovující

Věcné chyby:

- téměř žádné   vzhledem k rozsahu přiměřený počet   méně podstatné četné   závažné

Výsledky:

- originální   původní i převzaté   netriviální kompilace   citované z literatury   opsané

Použité metody:

- nestandardní   standardní   obojí

Aplikovatelnost:

- přínos pro teorii   přínos pro praxi   bez přínosu   nedovedu posoudit

Rozsah práce:

- veliký   standardní   dostatečný   nedostatečný

Grafická, jazyková a formální úroveň:

- vynikající   velmi dobrá   průměrná   podprůměrná   nevyhovující

Tiskové chyby:

- téměř žádné   vzhledem k rozsahu a tématu přiměřený počet   četné

Celková úroveň práce:

- vynikající   velmi dobrá   průměrná   podprůměrná   nevyhovující

Slovní vyjádření, komentáře a připomínky vedoucího/oponenta:

Předložená bakalářská práce se zabývá náročnou analýzou disperze vln v plazmatu s aplikací na kosmické plazma. Celá práce čítá 28 stran včetně úvodu a citací literatury. V úvodní kapitole student porovnává základní přístupy a aproximace plazmatu a porovnává výpočet disperzního tenzoru a disperzních relací pro studené, teplé a horké plazma. Přes svou stručnost je toto porovnání ilustrativní a ukazuje základní odlišnosti v těchto třech aproximacích. Tato část rovněž popisuje základní metody zobrazení získaných disperzních relací, bohužel však bez žádných konkrétních příkladů, které by do jinak pěkné kapitoly patřily.

Další část uvádí vybrané výsledky teoretického i experimentálního výzkumu vln v kosmickém plazmatu – zejména Langmuirových. Protože v předchozí kapitole není žádný přehled nebo klasifikace jednotlivých typů vln v plazmatu, uvítal bych alespoň zde stručný výklad vlnových módů zde zmiňovaných (Langmuirovy, hvizdové, Z-módy).

Třetí kapitola rozebírá některé programové balíky pro analýzu vln v plazmatu. Podrobný rozbor užitých numerických metod by byl jistě nad rozsah bakalářské práce, nicméně balík WDFM, který student ve své práci aplikoval, by si v této části rozhodně zasloužil poněkud obšírnější popis (např. výčet vstupních parametrů, omezení kódu nebo použitého fyzikálního přístupu, rozměr úloh, které může program řešit apod.), bez ohledu na to, že autorem balíku je sám vedoucí práce.

V poslední kapitole student uvádí zajímavé původní výsledky, kterých dosáhl během vypracování bakalářské práce. S použitím programového balíku WDFM provedl analýzu šíření Langmuirových vln ve foreshocku planety Saturn, inspirovaných nedávnými experimentálními výsledky kosmické sondy Cassini.

Vedle předchozích částečně kritických slov musím vyzvednout klady práce. Tématika vln v plazmatu je velice obšírná a teoreticky dosti náročná. Osnovy bakalářského studia fyziky na MFF nepředepisují žádné průpravné přednášky k fyzice plazmatu. Úvodní přehled s bohatým výčtem citací však ukazují, že student Černý zvládl ve velmi krátkém čase samostatně prostudovat poměrně rozsáhlou literaturu, navíc převážně v anglickém jazyce. Vedle toho dosáhl vlastních původních výsledků s použitím existujícího souboru kódů pro analýzu vln v horkém plazmatu, jehož aplikace rozhodně není triviální. Bylo by velmi užitečné, pokud by v začaté práci mohl nadále pokračovat.

Uvedené nedostatky přičítám relativně krátkému času na vypracování práce ve srovnání s prací diplomovou i dosud neexistující tradici bakalářských prací na MFF UK, a proto nesnižují mé závěrečné hodnocení práce.

Případné otázky při obhajobě a náměty do diskuze:

Uvedený teoretický přehled i vlastní analýza šíření vln v plazmatu se týkají převážně lineárního přiblížení. V případné diskusi během obhajoby by student mohl vysvětlit, v čem toto přiblížení spočívá nebo uvést příklady, kdy je takové přiblížení neoprávněné.

Práci

doporučuji

nedoporučuji

uznat jako bakalářskou.

Navrhuji hodnocení stupněm:

výborně velmi dobře dobře neprospěl/a

V Praze dne 1.6.2006.

